

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
 Pentru monarohle pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
 Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
 Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
 Corespondențele sunt a se adresa la
 Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
 Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Pedagogie de fete.

Sibiu, 7 Martie n.

Luându-ni-se prin o interpretare volnică a legii de instrucțiune posibilitatea de a ne mai crește și a ne mai cultiva noi pe fiitórele noastre învățătoare, se naște întrebarea, ce se facem în situațiunea ce ni-s'a creat?

Am zis, că vom cerceta ce au făcut compatrioții nostri sași, cari tocmai acum s'au ocupat cu cestiunea pedagogiei de fete.

În cercurile săsești trei direcțiuni, resp. trei modalități au preocupat spiritele în ce privește creșterea învățătoarelor pentru școlile lor confesionale.

În ordinațiunea cu care ni-s'a interzis nouă Românilor calificarea fetelor pentru cariera de învățătoare, opreliștea s'a făcut cu motivarea, că după spiritul legii noastre de instrucțiune numai în pedagogiile de fete pot învăța fetele, acolo pot face esamene din singuraticile cursuri, și tot acolo pot face și esamene de calificățiune.

Pedagogii de fete în patria noastră până acum are numai statul și unele ordini de călugărițe papistașe.

Fiitórele învățătoare avem deci să le luăm din aceste institute.

S'au ridicat deci voci din partea compatrioților sași, ca și ei să-și iee fiitórele învățătoare din pedagogiile actuale.

Favoruri vor avé în două direcțiuni. Elevele cari vor eși din școlile susținute de stat sau din mănăstirile de călugărițe, vor cunoște bine limba magiară, și nu vor mai fi espuse diferitelor șicane din partea organelor statului, cărora sunt supuși în situațiunea actuală învățătorii eșiți din pedagogiile săsești, de-și au altcum diplomă din limba magiară, subscrisă în ordine de comisarii guverniali cari au asistat la esamene.

Lângă favorul acesta mai vine și cel pecuniar. Biserica nu are spese, învățătorea le vine de-a gata, și dacă s'au și spesat cu creșterea lor și cu

calificarea, spesele au venit asupra părinților acelor învățătoare.

Față cu argumentarea acesta s'au ridicat însă obiecțiuni de ordine mai înaltă bisericească națională, și a ajuns dominant principiul, că dacă este să se aplice și fete în instrucțiune, acelea să fie crescute sub scutul și îngrijirea bisericeii, în institute înființate și susținute de cătră biserică.

Acceptat de tôte forurile și de cătră toți factorii acest principiu, era să se mai deslege numai modalitatea înființării pedagogiei de fete.

O părere susținea înființarea unei pedagogii paralele lângă pedagogia de învățători.

Principiul cardinal în acest cas este economia. S'ar puté lua de la pedagogia de învățători unele puteri didactice probate deja, s'ar puté împrumuta mijlocele de învățământ și s'ar puté cruța o sumă de bani.

Sub aceeași conducere, în același spirit s'ar puté face instrucțiunea în ambele institute și nu ar mai trebui zidite edificii speciale pentru pedagogia de fete.

La acestea s'ar mai adauge împréjurarea că s'ar centralisa instrucțiunea fiitorilor învățători și fiitórelor învățătoare aici în Sibiu sub ochii autorității bisericești, sub una și aceeași inspecțiune din partea statului.

Părerea contrară a fost, să se înființeze un institut de sine stătător pentru creșterea fiitórelor învățătoare, sub conducere proprie, cu corp învățătoresc de sine stătător, și acela să se pună în Sighișóra.

Dacă e vorba să se facă ceva, atunci să se facă un lucru bun, și să se întărească prin acela un centru cultural, care în trecut a avut rol conducător în viața bisericească națională a Sașilor, și care în timpul din urmă începe a deveni amenințat.

Între aceste două păreri s'a încins lupta, și ea a fost înverșunată, calmă, demnă, obiectivă, după cum serioasă a fost și cestiunea însăși, în jurul căreia s'a dat lupta.

În cele din urmă a eșit învingătorul partidul, care a susținut înființarea unei pedagogii de fete, de sine stătătoare, cu direcțiune proprie, cu corp didactic propriu, în Sighișóra.

Cestiunea financiară a ajuns în cele din urmă numai cestiune din rîndul al doilea.

Un popor care știe prețuți școlă și bunătatea învățaturii, acela trebuie să jertfescă, și să jertfescă la timp, căci dacă se potrivește undeva sentința străbunilor romani: „bis dat, qui cito dat”, nicăiri ca la instrucțiunea populară nu pôte avé mai bună aplicare.

Așa au urmat compatrioții nostri Sași, cei vestiți de: „prudentes et circumspecti”.

Ce ar trebui să facem noi?

„Mână tare”. Cu losinca de „mână tare” s'a pus în fruntea guvernului contele Tisza și — după așteptare de aproape jumătate de an în fine și-a realizat amenințările de „mână tare” întru restabilirea ordinii în parlament — prin frângerea obstrucției. În ședința de Sâmbătă, adecă, ministrul-president Tisza și-a prezentat propunerea pentru modificarea regulamentului de discuții, în așa sens, că pe baza regulamentului așa cum îl contemplă propunerea de modificare, guvernul pôte tăia firul discuțiilor ori-când și pôte cere votarea asupra proiectului de sub discuție.

Între restricțiunile mai aspre contemplate în propunerea de modificare sunt și următoarele: în cestiunea propozițiilor făcute din partea presidentului și în ce privește discutarea prealabilă (în comisuni) dieta — după ascultarea cel mult a doi oratori — hotărăște prin simplă votare și cu acesta ocaziune pôte să pună comisiunii termin preclusiv, în care să termine discutarea; apoi: fără discuție, prin votare simplă dieta pôte fixa un anumit timp destinat pentru discutarea și votarea proiectelor prezentate, și că ședința nu pôte fi disolvată înainte de a fi fost primite și în special (pe paragrafi) proiectele de la ordinea zilei. Cea mai radicală însă e modificarea prin care ar fi să se dea presidentului dreptul (și mijlocele) de a eschide

de la ședințe pe deputații renitenți față cu admonițiunile sale, ori cari intenționat conturbă liniștea.

Regulamentul astfel modificat ar fi să aibă vigóre pe timpul cât vor fi în discuție: indemnizarea bugetară pentru anii 1903 și 1904, proiectul de buget, proiectul despre oferirea contingentului de recruți, despre revizuirea legii de recrutare, proiectul despre regularea provisorie pe durată de cel mult un an a convențiilor comerciale, și proiectul de regulament nou pentru discuțiile dietei.

În rëndurile opoziției propunerea contelui Tisza a provocat consternație mare. Ziarele opoziționale o tractéză ca pe cel mai periculos atentat la constituția țerii, la dreptul de apărare al națiunii față cu — Viena, etc. și pun în vedere luptă pe mörte pe viață contra ei.

Se va vedé acuși — lupta acesta.

Căci deocamdată propunerea e la tipariu, spre a puté fi distribuită deputaților, și numai după aceea va fi pusă în discuție.

Episcopul Timișorei. Cum raportéză „Keleti Értésítő” din Budapesta, hirononia archimandritului Dr. George Letits, ales și întărit episcop al diecesei sërbești de la Timișóra, se va face la 20 Martie în Carlovit.

Cădere? Deja după discursul din ședința de Joi, în care ministrul-president Tisza apelase la obstrucțiunii pentru ultimată, ca să sisteze obstrucția și lase curs liber activității parlamentului, punându-le în vedere — în cas contrar — represaliile cele mai aspre prin modificarea regulamentului, — unele ziare opoziționale l' amenințau cu luptă până la extrem și-i profetau în loc de învingere, cădere. Între acestea era și „Alkotmány”, organul partidului popular.

Că va căde Tisza, ori îi va succede să frângă cerbicia obstrucției, — vitoriul apropiat va aréta. E semnificativ însă, că de-și de la venirea la guvern Tisza neconținut li-a spus în cazul extrem va recurge la mijloce extrem de aspre contra obstrucției, totuși ultimatul de Joi și ca împlinire a acestui ultimul — propunerea de Sâmbătă i-a scos pe toți din sărite.

FOIȘORĂ

Creștinismul și femeile.

Conferență ținută de Dr. George Proca, în sala palatului comitatens, în 6 Martie n. 1904.

Ca un fapt pururea simțit, dar' de mulțori rămas aproape neconsiderat și neurmrit cu destulă atențiune, ni-se înfățișéză în istoria popórelor adevéru, că nici omul singuratic, nici societatea omenescă ca atare, nu se pôte guverna pe sine în mod natural, în mod drept, atunci când îi lipsește ajutorul de sus, atunci, când îi lipsește legea pozitivă divină, singură capace a da o merită soluțiune așa numitelor cestiuni sociale, a influința și a conduce, în deplină conformitate cu ființa omului, viața socială și morală a popórelor, și în genere a da omului o bună și nimerită direcțiune în calea cea necunoscută a acestei vieți.

Faptul acesta se resimte și observă în tôte epocole istoriei némului omenesc, se resimte și se pôte observa și în viața de astăzi a popórelor.

Nici odată însă nu s'a vedut și nu s'a putut simți în lume această necesitate în măsura mai mare, de cât chiar în perioada din urmă a vechiului imperiu roman. Roma vechiă prin

vitejia armelor și prin arta ei de a guverna, rămasă până astăzi neîntrecută, a devenit dómna lumii; tocmai când Roma se găsea la culmea mării, se resimte în conștiința popóru roman o lipsă, o trebuință, pe carea omul cu tótă cultura clasică înaintată de atunci, nu și-o pôte satisface. Li lipsia dómnei lumii de odinórá spiritul de a da statului și popóru o situațiune și organizațiune socială nimerită, o organizațiune, ce pôte isvorí numai din legea și voința lui Dzeu; și, în conștiința acestei lipse s'a născut în inima popóru roman dorul după renaștere, după o schimbare mai în spre bine, s'a născut credința, propagată prin așa numitele cărți sybilline: că în mod supranatural se va naște un Mântuitoriu, carele va schimba tôte.

Acéstă dorință devine realitate prin îndurarea cea nemărginită a lui Dzeu, vedută în lume ca fapt istoric în momentul când s'au împlinit prevestirile profeților testamentului vechiu prin nașterea Mântuitorului.

Prin faptul acesta dzeesc se inauguréază o eră nouă, carea chiamă lumea întrégă la o nouă viață, în carea să stăpănescă în mod neînșelător; principiile unei umanități, unei libertăți, frățietăți și egalități, isvorite din doctrina evangheliei Domnului. Ear' acéstă doctrină este basată pe principiul iubirii culmi-

nante în a da fie-cui ceea ce este al său, — și în același timp pörtă timbrul autorității divine, fără de carele raport normal, dreptate și posibilitate de dezvoltare, de adevérată ordine și progres, în societatea popórelor, în lume nu pôte exista.

Prin propagarea creștinismului în lume încep a se rupe lanțurile sclăviei, începe a dispăré diferența de caste, și începe a se da tuturor factorilor de la cari depinde progresul societății, rolul și misiunea ce le compete.

Al creștinismului este meritul, că întré acesti factori, femeii încă i-se recunóște dreptul și misiunea grea, ce-i este dată de la Dumnezeu, în familie, de a fi îngrijitorul, mângăitorul și ingerul păzitor al soțului ei în lupta cea grea pentru esistență și viață, și în același timp a fi factor de frunte în societate prin o bună educațiune în spirit creștinesc al generațiunilor viitoare.

Sfințenia sentimentelor nobile omenesti, iubire nefățărítă fiind religiunea creștină, află din început în femei însemnați aderenți întru adoptarea, propagarea și punerea în aplicare a doctrinei evangheliei.

O femeie, fecióra Maria a înțeles și a cuprins mai întâiu taína cea mare a îndurării celei nemărginite a Ceriului față de némul omenesc, cum și datorința omagială a

omului față de acéstă iubire și îndurare dumnezească, nepétrunșă de mintea omenescă, — în răspunsul dat ingerului Gavriil, când acesta i-a vestit, că va naște pe Mesia cel făgăduit: „fie mié după cuvântul tóu”.

În decursul petrecerii Mântuitorului pe pământ femeile se arată în mare măsură înflințate de zelul de a primi și a răspândi cuvântul Domnului.

Ear' în timpul când Mântuitorul stă înaintea judecării lui Pilat, — și poporul ai cărui bolnavi îi vindecase, ai cărui orbi primiseră vederea, ai cărui morți îi înviașe, — striga „să se réstignescă”, o singură ființă se găsește, care ia în apărare pe Domnul Ceriului și al pământului în fața furiei lumii. Este soția procuratorului Pilat; glasul femeii nu are efectul dorit de dinsa. Mântuitorul este condamnat la mörte; dar' vecinic caracteristică rămâne enunțarea lui Pilat la glasul femeii: „nevinovat sunt de sângele acestui drept, voi veți vedé”.

Când Mântuitorul este réstignit pe cruce, o femeie stă la picioarele lui plângénd, biruind prin iubirea ei frica și temerea de furia lumii seduse și infuriate în contra luminii Ceriului. În timpul când Mântuitorul este în mormént, femeile mironosișe, înfrângénd frica prin tăria convingerii în divinitate

Pentru catedrală.

La colecta pentru zidirea bisericeii catedrale din Sibiu au mai intrat următoarele contribuiri:

I. Pe lista parohiei *Brădătel cu filiile Bunșor și Vica* (tractul Ilia): inv. Petru Jujan 40 corone; Anghel Igna 4 corone; Iosif Iacob I. Ambrosie 3 corone; Partenie Lupșa, Alexă Lupșa și soție-sa Asinefta, Partenie Crăciun, Rusalin Ardelean, câte 2 corone; Ioan Medrea, Ioan Bornemisa I. Ianiș, Iosif Neag al Anișchii, Nicolae Nișca, Gligor Tripa, Alexă Andrica, Partenie Bota, Teodosie Marean, Iosif Todosin I. Alexă, Iosif Stanca, Petru Jujan primariul, Romul Marișcă, Anișca Marișcă, Petru Moțiu, Dionisie Todosin, George Bătrâna jegeru, Petruța Nișcă I. Nicolae, George Delean I. Mitru, George Lupșa primariul, câte 1 coronă; mai mulți credincioși, cu contribuiri în sume sub 1 coronă, 8 cor. 90 fileri. În total 82 corone 90 fileri.

II. Pe lista parohiei *Cuciulata cu filia Lupșa* (tractul Păgăraș): cassa bisericeii din Cuciulata 20 corone; parochul George Sglimbea (separat de suta subscrisă pe lista preoțimii tractuale) 6 corone; „George și Ana” 5 corone; inv. George Niciu 4 corone; Nicolae Ghesu și Paraschiva Nicolae Ciem, câte 2 corone; Ioan Barciu, George Nicodim Niciu, George Crihălmean, Clement Boeriu, George Blebea, George Ciocan, Márton Helen, câte 1 coronă; de la mai mulți credincioși, cu contribuiri în sume sub 1 coronă și din colecta de bucate: 20 corone 94 fileri; de la credincioșii din filie, în bani și bucate 4 corone 20 fileri. În total 72 corone 4 fileri.

III. Pe lista parohiei *Cața* (tractul Colhalm): Nicolae Văsiu, Ioan Văsiu, Ioan Fodor, câte 5 corone; Nicolae Sas 4 corone; inv. George Pop, Ioan Cornea, Ioan Urs, Moise Stanciu, George Mircea, Ioan Flintiu (?), Eva Mircea, Bucura Fodor, Iosif Comșa, Ioan Fodor, (nr. 251), Ioan Cornea, câte 2 corone; George Lungu, Ioan Bucur, Achim Văsiu, Moise Micul, Stefan Pascu, Petru Bucur, Nicolae Cornea, Maria Comșa, Ignat Paloșan, Nicolae Mircea, Ioan Lungu, Zaharie Lungu, câte 1 coronă; Anica Stanciu 40 fileri. În total 53 corone 40 fileri.

IV. De la preoții: Simion Filimon, paroch în Ronghet (tractul Oraștie) 50 corone; Ioan Buzura, paroch în Poiana-Blenchiu (tractul Dej) 50 corone; George Petrinca, paroch în Sânpetru (tractul Hațeg) 40 corone, ear' Petru Perian, paroch în Trestia (tractul Zaránd) și soție-sa Agapia, completează la 100 corone suma de 60 cor. solvită mai înainte.

V. Cu deosebită satisfacție și pe lângă specială scotere în plan publicăm însă lista elevilor români gr. or. de la școlile medii din Sibiu, ca o frumoasă mărturie despre dragostea și alipirea lor către maica biserică. Lista e următoarea:

„Consemnare specifică a ofertelor benevole pentru ajutorarea fondului bisericeii catedrale ortodoxe române din Sibiu, colectate după o bună înțelegere a studenților

români ascultători la gimnaziul ev. luth. din Sibiu, din iubire către amintita biserică: Ionel Moga (cl. VIII. gimnazială) 1 coronă, Camil Piso (cl. VIII. g.) 40 fileri, Victor Slăvescu (cl. VIII. reală) 1 coronă 20 fileri, Naler Negriță (cl. VII. g.) 1 coronă, Romul Cădea (cl. VI. g.) 1 coronă, Traian Georgescu (cl. VI. r.) 60 fileri, Ilie Topârcean (cl. VI. r.) 60 fileri, Aurel Vlad (cl. VI. r.) 40 fileri, Coriolan Babeș (cl. V. g.) 1 coronă, Liviu Barzu (cl. V. g.) 1 coronă, Coriolan Stefan (cl. V. g.) 50 fileri, Dumitru Moisin (cl. V. r.) 1 coronă, Dumitru Simion (cl. V. r.) 60 fileri, Petru Hanciu (cl. IV. r.) 1 coronă, Ioan Comșa (cl. IV. r.) 1 coronă, Archil Barcian (cl. III. g.) 1 coronă, Andreiu Barcian (cl. III. g.) 1 coronă, Cornel Hulpușiu (cl. IV. r.) 60 fileri, de la clasa III. gimnazială și cl. IV. reală 3 corone 30 fileri. În total 18 corone 20 fileri.

Correspondențe.

Inmormântarea soției parochului din Ghimbav Iosif Comanescu jun.

— 19 Febr. 1904.

Și te-ai dus, dulce minune,
Și-ai apus iubirea noastră...
— Flăcău-albastră, flăcău-albastră,
Totuși este trist în lume!
(M. Eminescu).

Cu adevărat! Trist, din sémă afară trist este în lume să vezi strânsă în sicriul îngust și uricios o tineră ființă, în pragul a nouăsprezece primăveri a vieții abia ajunse; cu flăcău de murt, încă neînvechită în përl bogat și frumos și în haina albă de mirésă, numai mai eri-alătaeri îmbrăcată pentru în-tăiași-dată în ziua prea fericită a cununiei! Și din înflorită și zimbătoare precum o știa, se o reveși acum vestedă, cu fața suptă și stră-verzie, ca voalul ce o acoperia, și sub care, numai după contura întunecată a buzelor arse de focul bôlei mistuitoare, — o mai puteai recunoște!

Și se nu lacrimezi la astfel de prive-
liște? Să nu recunoști, că în adevăr to-
tuși este trist în lumea această, în care
vieța noastră este numai umbră și via?!!

Dar' apoi mai mult! Să vezi același si-
criu străjuit de apôpe de către un tiner și
cu totulul tot abatur soț, care mai este pe
lângă tôte și preot al legii noastre! Să-l vezi
cum îngrozit și cutremurat în tôte a lui ființă,
de fapta haină și frivolă a morții neîndură-
tore, care i-a răpit în dămăneța vieții conju-
gale tot norocul și tôte bucuria din această
lume — strînge nervos în brațe doi prunci
mici-mititei, dintră cari, cel ajuns abia de a
îngăna dulcea limbă a mamei sale, inocent
să arete cu mâna spre sicriu și inconștient
să rostescă cu buze nevinovate: „dorme
mama!”

.... Poți să nu suspini la astfel de
scene și în astfel de momente? Și trebuie
graiul omenesc să-ți mai esplice că: totuși
este trist în lumea această, în care tot numai
amăgire și deșertăciune sunt tôte?!...

și se se recunoscă faptele, cari rezultă din
această luptă, și anume:

a) nu cei gonii, ci gonitorii sunt biruiți;
b) omul și puterea omului în aceste
gône se pune în luptă cu Dzeu, pentru-ca
dreptatea Lui se se arete în lume în tôte
splendorea ei, și omul se potă să o cunoscă;
c) ideile în lume nu se pot încetățeni
prin foc și sabie, ci prin convingere, și anume
prin convingerea, pe care o pôte produce în
inima omului numai cuvântul și voința lui
Dzeu.

Pe paginile roșii ale gôneler, istoria ne
înfățișează femeia la înălțimea misiunii sale
ca soție, ca mamă și ca factor în serviciul
prosperării societății creștine. Astfel cu pri-
vire la vieța familiară cetim la Tertulian în
ultimul capitol al scrisorii adresate soției sale
următoarele: „Unde voi afla vorbele, — es-
clamă el — ca să pot descrie fericirea căs-
niciei, înființată de biserică, aprobată de co-
muniune, pecetluită prin binecuvântare, vestită
de ingeri și încuviințată de Tatăl? Jug a
duor credincioși împreunați într'o speranță
și egal serviciu. Ei își sunt unul altuia frați,
servi, fără diferență spirituală și corporală,
un trup și un suflet. Împreună înalță rugă-
ciuni, împreună ingenunchiază, împreună po-
stesc, unul pe altul învețând și admonind;

Duminecă în 15 l. c. mi-a fost dat să
ved acestea în comuna Ghimbav lângă Bra-
șov, unde am petrecut la grôpă pe tinera
preotésă Luisa născută Aldica, care după o
vieță de 19 ani încă neîmpliniți, și după 3
ani și câteva luni de căsătorie ideală și prea-
fericită cu soțul ei, parochul Iosif Comanescu
jun., l'a lăsat pe acesta pentru de-apururi
cernit și stingher, ear' pe pruncuții nevinova-
vați Iosif și Viorica, pentru totdeauna orfani
de buna lor mamă.

Și cum jalea a fost mare și nemăsurată
durerea familiei pentru în veci nereparabila
perdere, o lume imensă, din tôte împrejurim-
ea s'a grăbit a lua parte la actul trist al
inmormântării. Venit'au din Brașov, Codlea,
Stupini, Feldiôra, Cristian, Râșnov, Tohanul-
vechiu, Zărnești și Veneția-in'. și de pretu-
tindenea rudeniile și cunoscuții, ca să dea
onôrea cea mai de pe urmă răposatei și con-
solarea cea dintăiu soțului preaîntristat. Ear'
din însași comuna Ghimbav în picioare a fost
întrêga populațiune română și săsescă, fiind
acesta cu demnitate și în mod oficios repre-
sentată prin însuși parochul în fruntea pres-
biteriului, și a primariului și notariului în
fruntea comitetului comunal. În prezența
acestei mulțimi s'a început la orele 2 p. m.
oficierea prohodului în casă, continuându-se
în curte și terminându-se în biserică, servind
preoții: dl Ioan Dan, ppresb. on. și adm.
ppresb. din Zărnești; I. Micu din Feldiôra;
I. Maximilian din Stupini și Virgil Pop din
Cristian. Sicriul a fost dus de către 8 înve-
țatori din localitățile susnumite, ear' alți 8
învețatori, sub conducerea dlui Virgil Bude,
inv. în Râșnov, au cântat în cor cântările
duioșe, făcând cunste numelui lor, deseubi în
fața conlocuitorilor sași, mult înaintați în
astă privință.

După terminarea prohodului în biserică,
dl adm. ppresb. Ioan Dan a rostit d.n ușa
altariului predica ocașională, prin carea sco-
tând în relief mărimea pierderii, îndemnă la
resignațiune pe soțul greu lovit de sôrte. În
urmă sicriului, ridicat din nou, a fost trans-
portat la cripta din fața ușei bisericeii, unde
după ce a mai rostit distinsul învețatoriu din
Brașov I. Dariu o scurtă dar' bine simțită
alocațiune, în sunetele triste ale cântărei:
în veci pomenirea ei — a fost depus în
adâncimea umedă și întunecată a mormen-
tului.

Ear' lumea imensă, carea prin vifor
de suspine și plôie de lacrimi a însoțit până
acel pe răposata 'n Domnul, tot rënduri-rên-
duri a început a se strecura de la locul
de jale.

Printră toți însă, încet și mai greoiu
și trăgea pasul o venerabilă bătrână. Era
văduva preotésă din Ghimbav Elena Popo-
viciu, — mama-bună văduvitului soț preot —
carea de la înălțimea anilor 84, căpi, îi portă
pe umeri, mai bine de cât toți putea să pricépă
nemărginita durere, ce a trebuit s'o simtă
blânda ei nepôtă, când a văcut că, la 19
ani ai vieții abia, trebuie să părăsescă această
lume; și tot de la înălțimea acelor ani pôte,
mai bine de cât toți, să măsura adâncimea

Ear' cu privire la devotamentul și sim-
țul de sacrificiu al femeilor creștine, amintesc
următorul cas:

Pe timpul persecuțiunii sub Septimiu
Sever (193—211) temnița din Cartago a fost
umplută de creștini. Întră acestia se afla și
Perpetua, o femeie tineră de 22 de ani, des-
cendentă a unei familii de frunte, măritată
după un bărbat vrednic și având un copil
numai de câteva luni. Tatăl și mama ei trăiau.

„După câteva zile — istorisește Per-
petua — s'a răspândit vorba, că vom merge
la întrebare și veți pe tata în temniță. Du-
rerea era zugrăvită pe fața lui. Fieca mea,
imi zicea, ai milă de perii mei cei albi;
fie-ți milă de tată, dacă mai sunt vrednic să
mă numesc astfel; dacă este adevărat, că
te-am crescut până la vârsta această și te iu-
biam mai mult de cât pe frații tăi, nu mă
face de râul lumii. Privește la frații tăi, la
mama și la copilul, care nu va pute trăi

durerei, în carea înôtă acum inima bunului și
ascultătorului ei nepot, care așa de tiner
trebuie să începă a gusta din paharul —
pentru el de trei-ori amar — al văduviei.
„Mi-a fost dat să ved și acesta” suspina ea
ștergându-și umeđela produsă de lacrimi, prin
încrețiturile feței îmbătrânite.

De la grôpă s'au futors cei mai mulți
— și cei mai din apropiere, — căci timpul
era înaintat, la casele parochului, unde s'a
servit pomana, cu mâncări de post, după cum
e timpul.

Soțului întristat îi trimiț drept mân-
găere și îmbărbătare stichurile de mai jos, pe
cari ca preot al legii lui Christos, mai bine și
mai adânc de cât alții va trebui să le înțelegă
și urmeze:

E negră-acum țărina ce-acopere mormântul
În care-ți ști norocul vieții îngropat,
Și-ălătura de care în tôte-a ta vieță
Păși-vei de acuma, tot trist și 'ndurerat.

Dar' va veni acuma, austrul primăverii
Cu bôrea lui cea caldă să sufle pe pământ!
Și-atuncia din țărina cea rece răsări-vor
Tot flori și iarba verde pe tristul ei mormânt!

Veți taina cea adâncă, ce legea ta o 'nvață
Și carea 'n minți străbate prin a credinței porți —
Din fund de gropi afunde, din recele mormânt
Ești-vor toți odată! — vor invia din morți!

Când duhul cel puternic, cu bôrea-i de cutremur
Sufia-va preste întregul acestei lumi-hotar

Atunci, atunci din grôpă ear' va eși frumôsă
Acea pe care astăzi o plângi cu-atât amar.

Zăgaz pune deci jalei, ce-acuma te cuprinde.
Tu ești creștin și altor' le spui astă povăț!
Dar' griji! soția-ți dulce te-o recunôște-atuncia
Numai păstrând credința, ce i-ai păstrat în vieță!

Participant.

O excursiune la morminte sfințe.

Brad, 14/27 Februarie 1904.

Sinaxariul primei Sâmbete din postul
păresimilor ne spune, că împăratul Iulian
apostatul dăduse poruncă să fie înveninați cu
bucate spurcate toți creștinii. Dar' mucenicul
Teodor Tironi a mântuit poporul creștin și
l'a nutrit cu colivă — grău ales fert. —
Drept aceea biserică îi serbeză memoria și
i-o va serba.

Noi zarandenii avem doi Teodori: *Teo-
dor Pop* și *Teodor Zeriu*, cari își dorm som-
nul de veci în istoricul cimiteriu din Cebea,
a căror amintire merită a fi serbată cu pie-
tate.

Teodor Zeriu, născut în Cebea la 1860,
elev al gimnaziului din Brad, preot în Că-
raciu, răposat la 1894, a testat bisericeii din
Cebea 1000 corone și tot atâtea fondului gim-
nazial din Brad. Și cât ar mai fi jertfit pen-
tru aceasta, dacă cruda môrte nu îl răpia prea
curând!

Teodor Pop s'a născut în Burda (ângă
Beiuși) și a murit în Baia-de-criș la 23 Iunie
1900. De-și ortan de tată, studiază gimna-
siul, apoi drepturile, devine pretor și în fine
advocat. Ca advocat 26 ani a fost iuriscon-
sultul gimnaziului din Brad, servindu-i și ca
epitrop. Ultimul din pleiada însuflășilor fun-

fară de tunc. Vorbind astfel îmi sarută mâ-
nile, apoi aruncându-se la picioarele mele, nu
mă mai numia fiica sa, ci dômnă sa. Martu-
risesc, că chinul meu era grozav când mă
gândiam, că numai tata din tôte familia nu
se bucura de martiriul meu. Ca să-l mângăiu
i-am zis: „Va fi ce va vrea Dzeu, căci se ști
că sôrtea noastră este în mâinile lui și nu în-
tr'ale noastre”. El se depărta plin de întristare.

„A doua zi ne-au dus la întrebare.
Vestea s'a răspândit numai de cât, și sala
de audiență s'a umplut de popor. Ne-am ur-
cat pe un fel de esafod, unde era tribunalul
judecătorului. Ne-am întâișit înaintea lui
Ilarian, intendentul provinciei, care repre-
senta pe proconsul. Toți cei întrebați mă-
turiseră vitejește pe Iisus Christos. Când
mi-a venit rëndul, părintele meu se ivi cu
copilul; el mă trase puțin la o parte și în-
trebuiță tôte mijlocele spre a mă îndupleca
pentru nevinovatul meu copil. Ilarian se uni
cu el și-mi zise: „Ce, ție nu-ți pasă nici de
perii albi ai unui tată nenorocit, nici de ne-
vinovăția acestui prunc, care va deveni or-
fan după môrtea ta? Jertifește dar' pentru
prosperitatea împăratului”. I-am răspuns: „Nu
voiu jertfii”. „Ești creștină?” „Da, sunt cre-
ștină” ziseu. Tatăl meu, care mai rămăsese
cu nădejdea că mă va îndupleca, primii o

datori ai acestui institut cultural, care când a reparat și-a jertfit întrăgă sudorea feței sale, totă averea sa considerabilă fondului gimnasial din Brad și astfel i-a consolidat bazele, a contribuit la prosperarea lui și prin acesta la luminarea poporului zarandean.

Adv. T. Pop a fost model de onestitate, cruțare, cumpătate și activitate, care cu vorba și fapta îndemna pe toți cei căror 'și deschidea inima, la onestitate, muncă, cruțare și cumpătate, deore-ce era convins, că aceste sunt temelile prosperării materiale indispensabile pentru ori-ce progres cultural.

La ale acestor morminte sfinte a peregrinat tinerimea studioasă de la gimnasiul din Brad în frunte cu profesorii săi azi și a înățat rugăciuni și cântări pioase cătră bunul Dzeu pentru odihna sufletului lor.

Fiind adunat la serviciul divin un public numeros, cum și tinerimea școlară din Cebea cu învățătorii sei, la finea paras-tasului săvârșit de 3 preoți prof. gimnas. Dr. I. Radu a schițat vieța fericitului T. Pop stăruind în deosebi asupra onestității, alipirei de neam și biserice și a iubirei, ce o avea fericitul față de învățătură și cultură. A încheiat îndemnând poporul și tinerimea să păstreze cu pietate amintirea fericitului Teodor Pop, cel mai mare binefăcător al gimnasiului public român gr.-or. din Brad și prin urmare și al poporului zarandean. El a consolidat și sporit fondul gimnasial din Brad și prin acest act ales de pietate a asigurat pe sema zarandenilor și tuturor Românilor existența și prosperarea unui focular al culturii naționale.

Astfel am serbat amintirea vrednicilor nostri binefăcători, la ale căror morminte an de an vom alerga, ca din țărina lor rece să sorbim însuflețire și iubire pentru cultura națională, pentru nămul, biserica și instituțiile străbune.

In pace! Dr. P. O.

NOUȚĂȚI

Personal. Escelenția Sa I. P. Sa D. Arhiepiscop și Metropolit Ioan a plecat cu trenul de azi dimineața la Budapesta pentru a conduce ședințele reprezentanței fundației Gozsdü. Impreună cu Escelenția Sa a plecat și dl Parteniu Cosma, directorul „Albinei”, membru în reprezentanța fundației.

„Crestinismul și femeile”, conferința dlui secretariu consistorial Dr. George Proca a reușit pe deplin. Sala cea mare din casele comitatului era aproape tixită de public ales. Cu deosebire sexul femeiesc s'a prezentat în număr frumos, ca nici odată. Sperăm, că au aflat destulă răsplătă în prelegerea cetită, în cursul căreia dl conferențier ni-a prezentat tipuri de femei ideale, ca caracter și sentimente nobile. De la *Fecioara Maria* cea fără prihană, până la Carmen Sylva, poeta laureată, cu vii colori ni-a indicat operele mărețe, create de inima și mintea femeiască. Conferențiarul a fost frenetic aplaudat.

lovitură din partea ușierului, care îi zise să iasă afară. Lovitura acesta mă atinse tórte mult; simțiam că tatăl meu este batjocorit la bătrânețe. Judecătorul pronunță apoi sentința și ne condamnă pe toți a fi espuși la fiară. Ne întorserăm în temniță cu bucurie. Câteva zile după aceea oficerul Pudens, care comanda garda închisórei, vădend că Dzeu ne favorisa cu multe daruri, avea mare stimă pentru noi și ne lăsa liberi pe frații cari veniau să ne vadă sau să ne mângăe, ori să primescă ei mângăere. Fiind-că se apropia ziua spectacolelor, tata iară veni să mă vadă. Era așa de întristat cum nu se pöte spune; el își smulgea barba, se arunca la pământ și rămasse trântit cu fața în jos, își blăstema bătrâneța și spunea vorbe cari ar fi mișcat inimile cele mai împetrite. Nu mai puteam de durere când îl vedeam în starea aceea.*

A fost însă mai puternică iubirea de Christos, de cât iubirea de tată și fiu, și Perpetua suferă chinurile morții cu cea mai mare rezinație.

(Va urma).

In nrul de azi al tóiei nóstre începem publicarea conferinței dlui Dr. Proca.

Cu prelegerea de Duminecă s'a terminat șirul conerențelor contemplate pentru acest sezon. N'avem de cât cuvinte de laudă pentru inițiatorii acestor întruniri folositoare și de mare însemnătate. Succesele dobândite vor fi îndemn de ajuns pentru despărțământul „Asociațiunii”, ca să continue pe calea apucată.

Tipiconal. La întrebarea ventilată în ziarul nostru, dacă la intrarea Triodului, va să zică în Dumineca Vameșului și a Fari-seului vine a se pune totdeuna glasul 8 și voscrésna 11, venim a mai răspunde, că nu totdeuna vine a se pune acel glas și aceea voscrésna la intrarea Triodului, ci numai în acel cas, când Triodul intră în Dumineca proxima după botezul Domnului și aceea este Dumineca a 33-a după Rosalii cu glas 8 și voscrésna 11 (când sfințele Paști cad în 2-8 April).

In casele de elevație, glasul trebuie să dau-tat în tabelele din Evanghelie, unde se dau esact îndreptările cuvincoase.

In privința acesta este esact cälindariul nostru archidieceșan.

La întrebarea tipiconală din numărul 19 al „Tel. Român” răspund direct și fără incungiur, lăsaud se urmeze explicarea, că parochul din Rușca a purces conform tipicului, când n'a ținut liturgie Marți în prima săptămână a păresimilor, pentru-că în acea săptămână se face numai Miercuri și Vineri liturgia stului Grigorie, și Sâmbătă a stului Ioan. Pe cel-ce vrea să afle baza celor afirmate de mine 'l îndreptă la tipicul Triodului pag. 13 unde se zice: „Dacă s'ar întâmpla aflarea cinstului cap ai sfântului Ioan botezătorul în ore-care din zilele săptămânei întâu a păresimilor, slujba se pune sau în Dumineca lăsatului de brânză, sau în Sâmbata cea dintău a postului” — ergo: dacă ziua sf. Haralambie ar fi cuprinsă în rândul sărbătorilor prescise de biserice, același tipic ar trebui să se urmeze. Cu totul greșită e purcederea acelor preoți, cari în numita zi au ținut liturgia sf. Vasile, precum afirmă dl N. O., căci acea liturgie se face în decursul anului: la 1 Ianuarie, excepțional în ajutorul sau zilele nașterii și Botezului Domnului și în cinci Dumineci ale păresimilor. Explicarea se află în împregiurarea, că în cărțile nóstre rituale referitoriu la post nu se face deosebire între tipicul pentru mănăstiri, și parochii resp. popor. In prima săptămână a păresimilor, pentru-ca frații mănăstirei să postescă, respective ajune, se face liturgie numai Miercuri și Vineri, a sf. Grigorie, cu care ocaziune se imparte numai anatoră; și apoi numai Sâmbata se face liturgia sf. Ioan, în care zi pentru prima data în aceasta săptămână se pune masă comună. O expicare așa aștepta totuși de la colegul din Rușca, sau de la colegii de un cuget cu el, și anume: Care e motivul ce i-a îndemnat să facă sau proclame sărbătoare într'o zi care de biserice nu e prescristă ca sărbătoare și tocmai în aceea să cetescă rugăciuni pentru ferirea pagubelor în viață? Ace-sa întrebare e cu atât mai justă, cu cât se cere, ca în biserica noastră ortodoxă să fie unitimitate întru tóie, în tot locul și timpul. (George Borzea, paroch în Coveș.)

Post de notariu. Sub nr. 1251 pre-torial și cu termin până la 12 Martie st. n. e publicat concurs la postul de notariu comunal în Șura-mică (lângă Sibiu). Cererile concursuale sunt a se trimite protopretorului preturei Sibiului în Sibiu.

Incendiu — cu cinci morți. In apropiere de catedrala S. Paul din Londra s'a aprins săptămână trecută o casă, care în timp de jumătate de oră a ars scum. După stinguerea focului au fost aflate întră ruinele etagurilor cinci cadavre de femei.

Victime ale ciumei. In India gras-séză de mai mult timp epidemia de ciună, secerând sute și mii de victime. Telegramele mai noue despre mersul bóiei spun că în o singură săptămână au murit de ciună 21.302 ómeni. Deosebi în ținuturile din jurul orașului Bombay face mari pustiiri.

Óie cu doi miei fătăți în rate. „Controlul” din Timișóra i-se scrie că o óie a lui Vasile Hurban din Sumal a fătat la timp normal un miel, ear' după trei săptămâni a mai fătat unul. Raritatea casului stă în faptul că miei nu în același timp au fost fătăți, ci al doilea numai după trei săptămâni.

„Kakas Márton”, fóia umoristică a lui Rákosi Victor (Sipulus) costă 12 coróne pe an; un număr singuratic 30 fileri. Apare în Budapesta în fie-care Duminecă.

In mii de casuri a făcut minune dl Albert Müller (Budapesta, V Vadasz-utca 42/V) cu invenția sa: crucea după electro-magnetica nr. 86,967 R. B. Acesta nu aflăm

de nou în poziție a publica două scrisori de recunoștință, pe cari le-a primit inventatorul acestei cruce. Acestea sunt: Stmate dle Müller! Resultatul la care se ajunge cu aparatul dvóstru e minunat. Prin folosirea acestuia m'am vindecat pe deplin de durerea reumatică, de care suferiam. Primește deci sincera mea mulțămită. Cu distinsă stimă F. Lindenschmidt (Német-Palanka, la 11 Faur 1904). — Preastimate dle Müller! Te rog a'mi trinfică un aparat al dvóstru, care mi-a ajutat contra durerii de inimă, și de care am lipsă pentru o amică a mea. Cu stimă Vilma Wavrik (Agram, la 31/I 1904).

Cine 'și iubește grădina și voește să aibă cele mai frumoșe flori și cele mai bune zarzavaturi (legume), să cumpere semințe de la casa de semințe ces. si reg. de curte Edmund Mauthner, Budapesta, Rottenbillergasse 33, care firmă la cerere trimite gratuit prețurentul ilustrat, de 226 pagini. Acesta conține afară de eminentele semințe cunoscute în întrégă lumea, multe de nouăți surprindătoare de legumi și flori.

De la reuniunea de înmormântare.

Provocare.

Basați pe hotărîrea direcțiunii, încuviințate și de adunarea generală, provocăm și pe acesta cale pe toți membrii „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu”, cari sunt în restanță cu taxele de câte 60 fileri după casurile de mörte, să solvescă în restimp de cel mult 30 zile restanțele, căci la din contră direcțiunea, în tămeiul dispozițiunilor §-lui 4 din statute, 'i va esclude din șirul membrilor.

Cu o cale vestim, că în scopul inactivării secției a 2-a, se primesc la Reuniune membrii noi, cari vor avé solvécă taxa de înscriere cu 2 cor. și vor resempea dia cele 49 casuri de mörte cel puțin 3.

Sibiu, 3 Martie n. 1904.

Biroul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu”.

Pantaleon Lucașa director. Vic. Tordășianu secretariu.

Cărți și reviste.

„Protocolul congresului național-bisericesc ordinar al metropoliei Românilor gr. orientali din Ungaria și Transilvania, întrunit în Sibiu la 1 Octobie v. 1903”. Editura metropoliei. Prețul 2 coróne. Conține: procesele verbale luate în cele opt ședințe ale congresului, convocatoriul, cuvântul de deschidere, rapórtele consistorului metropolitan, normativ pentru obiectele cari aparțin la competența plenului consistorial în eparchii, normativ pentru cauzele la a căror discutare și decideri nu pöte participa un membru al corporațiunii bisericești, raportul delegațiunii congresuale în cauza despărțirilor ierarhice de cătră biserica sêrbescă, suplica cătră M. Sa în cauza mănăstirilor și rezoluțiunea la ea, raportul despre administrarea fundației Gozsdü, plan de învățământ pentru școlile populare, plan de învățământ pentru institutele pedagogice.

Se pöte procura prin librăria archidieceșană (Sibiu str. Măcelarilor 45).

„Laptele, puterea lui ca hrană și producerea lui”, de Dr. I. Felix, profesor de igienă la facultatea de medicină din București și membru al Academiei române, cu o precuvântare de Ioan Kalinderu, membru al Academiei române și director al domeniilor Corónei. — Tractat popular despre lapte, producerea lui, mulgerea vacilor, facerea untului, despre lăptărit, etc. Cărticea formeză broșura a XXVI. din „Biblioteca populară a administrației domeniului Corónei”. A apărut în București, în tipografia Gutenberg (str. Dómei nr. 20).

„Candela”, revistă bisericescă literară, fascicólu 2. pe Februarie a apărut cu următoriu sumariu: „Adresații epistolei cătră galateni” a apostolului Pavel, studiu de Dr. Vasile Gheorghiu (continuare din fascicólu anterior); „Cartea Iov, tradusă și explicată după textul masoretic” de Dr. Octavian Isopescu (continuare din fascicólii anteriori); 28 pagine text rusesc, apoi: sub „Amvonul bisericești gr. or. române” recenziune de profesorul Dr. T. Taravszki asupra volumului de „Predice pentru tóte Duminecile, serbările

și praznicele de peste an” scrise de Ioan Năcorescu (Arad), explicarea câtorva casuri pas-torale și știri de interes bisericesc.

„Candela” apare în Cernăuți (Bucovina) în fascicólu lunar și costă 8 coróne pe an. Redactori: Dr. Emilian Voitschi și Alexandru Manastyrshi. Birourile redacției și administrației sunt în residența archiepiscopescă.

Oficială.

Oficiul cassei așteptă imediata espedare a cuitanțelor pentru ridicarea competențelor parochiale pe semestrul I, ca în timpul cel mai scurt să se pótă încheia rațiociniul. Ajutorul capelanilor se împarte de aci înainte decursiv, deci abia la finea anului.

Din public.*)

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea concertului și petrecerii cu joc aranjată din partea „Reuniunii femeilor române din Tilișca” la 11/24 Ianuarie au binevoit a contribui în favorul fondului reuniunii următorii preastim. domni: Ioan Popa, preot, 2 cor., Iacob Stefla, preot, 2 cor., Dr. Vargha, subjude reg., 2 cor., Iuliu Crișan, inv., 2 cor., Ioan Iacob, inv., 1 cor., Nicolae Roman, cas. com., 2 cor. Cor. Stoica, Dumitru Hociotă și Popescu, tuncf. de bancă, câte 1 cor., Ilie Popa, hotelier 2 cor., Const. Borcea, 2 cor., 60 fil.; D. Ghib, 2 cor., Ioan Răuceiu, 2 cor., I. Moga, 1 cor., Ion Sirbu, 1 cor., I. Vișoiu 1 cor., — toți din Seliște. I. Muntean, preot în Gurariului, 3 cor., L. Negriță, inv. în Sibiu, 2 cor., G. Rusu, teol. abs. (Sibiu), 2 cor., — Avram Acelenescu, not., 4 cor., Al. Iosof, propriet., 8 cor., Ioan Lazar, inv. pens., 2 cor., G. Moldovan, adj. not., 1 cor., Teod. Stoia, 2 cor., Nic. Ludoșan, 2 cor., D. Stoia, 1 cor., Mih. Poiană, Alexandru Bêrsan, N. Marcu, Dumitru Bêrsan, câte 1 cor., — toți din Galeș. Ioan Oțoiu, preot, 3 cor., Ioan Iliu, not. 2 cor., Nicolae Iosif, inv., 1 cor., toți din Aciliu. — Adam Micu, notariu în Poiana, 2 cor., Vas. Moșoiu, not. în Burgard 2 cor., Ioan Micu, propriet. în Sebeș, 1 cor., Ioan Ciuruga din Mercurea, 2 cor., Dumitru Iosof, preot în Bujor (Banat), 1 cor., Ioan Halalai, not., 6 cor., Ioan Bendorcean, cand. de not., 3 cor. ambii din Săsciori, Nemeș, învățătoriu în Cristian, 1 cor., Dumitru Lupea, proprietariu în Romănia, 6 cor. Petru Juga senior, preot emeritat, 2 coróne, Petru Juga junior, preot, 2 coróne, Ioan Iosof, preot, 2 cor., Ioan Bunea, preot gr. cat., 3 cor., Valeriu Millea, not., 2 coróne, Ioan Bratu, inv., 2 cor., Simion Rodean, 2 cor., Ioan Rodean, 1 cor., Ilie Rodean, 1 corónă, Toma Mihaiu, 1 cor., Dumitru Mihaiu, 1 cor., Dumitru Bratu, comere., 2 cor., A. Floaș, 2 cor., I. Bratu, pădurariu, 2 cor., Cons. Oprean, I. Bunea, I. Trihenea, Dumitru Zeic, Ioan Manig, Savu Frăcea, Ioan Frăcea, Const. Mihaiu, Ioan Stoica și Gav. Stanca, câte 1 cor., Ioana Bunea 1 cor., D. Domnariu 80 fil., Ioan Mic'euș, Petru Nan, Nic. Răuceu, cantor, Maria Frăcea, Paraschiva Prică și Ioan Stanca, câte 60 fil. — De la mai mulți 8 cor.

Tuturor marinimoșilor contribuenți li-se aduce și pe calea acesta cea mai profundă mulțămită, — asemenea și dlor teologi concertanți, în frunte cu dl Curea, pentru binevoitoriul sprigin ce ni-l'au oferit.

Tilișca în 1/14 Februarie 1904.

Mărioara Juga
pres. reuniunii.

Darea de sémă despre venitele și cheltuelile de la petrecerea cu dans aranjată în Brad la 1/14 Februarie 1904 în favorul „fondului elevilor morboși” de la gimnasiul public român gr.-or. din Brad.

A. Intrate:

1. De la publicul care a participat la petrecere: familia St. Albu, prof. 4 cor., Bogoly Béla, călfă, 2 cor., fam. Andron Bogdan, preot, 4 cor., I. Boldin, călfă, 2 cor., fam. Valer Candrea, pretor, 5 cor., fam. Const. Costin, prof., 4 cor., dșórele: Cristea, învățătoare în Barza-Țerețel, 4 cor., I. Cuatean, comere., 3 cor., Ad. Damian, contabil, 3 cor., fam. Vasile Damian, protopresbiter, 5 cor., David Aladár, comere., 3 cor., I. Dordea, iurist, 2 cor., fam. G. Drăgan, preot, Boița, 4 cor., fam. Ales. Draica, inv. pens., Crisior, 10 cor., Engler Ferencz, 2 cor., Vas. Florea, oficiant, Baia-de-criș, 3 cor., fam. Antoniu Jurgiu, propriet., 4 cor., Hermann N., călfă, 2 cor., Holnik Károly, măcelariu, 2 cor., fam. I. Imperat, măcelariu, 4 cor., fam. Enea Joldea, inv.-diacon, Halmagiu, 6 cor., G. Jula, inv., 2 cor., fam.

*) Viețile sfinților de Dr. Ger. Timuș. Bucu-rești 1890, pag. 671.

Krasznay Olivár, protopretor, 5 cor., dsóra Victoria Laslo, modistă, 2 cor., fam. Pavel Lazar, inv., 4 cor., fam. Dem. Man, ospetariu 4 cor., fam. N. Marian, sergent, 4 cor., Markovits Arnold, scriitoriu, 2 cor., I. Mateiu, cleric abs., Zdrapti, 2 cor., fam. Frid. Menking, director de mine, 4 cor., Mikán Fer., calfă, 2 cor., I. Moldovan, adj. not., Halmagi, 2 cor., G. Omets, comerc., Tereşel, 2 cor., fam. Ilie Omets, ospetariu, 4 cor., fam. Dr. P. Opişa, prof., 5 cor., fam. T. Oşel, zidar, 4 cor., fam. Dr. I. Papp, adv., 10 cor., fam. G. Părău, dir. gimn., 5 cor., Pietsch József, not. cercual Luncoiu, 5 cor., fam. Pamfilie Plaştea, not. cercual, 14 cor., N. Popoviciu, adj. not., Kis-Almás, 2 cor., fam. Pavel Pop, funariu, 4 cor., fam. Dr. I. Radu, prof., 5 cor., fam. Dem. Radu, hutman, Boiţa, 4 cor., fam. Petru Rimbaş, preot, 10 cor., fam. G. Robu, notariu, Halmagi, 4 cor., I. Rob, jurist, Halmagi, 2 cor., fam. Aron şi Ioan Roman, preoţi, Luncoiu-sup., 10 cor., fam. I. Stanciu, comerciant, 4 cor., M. Stoia, inv., 2 cor., fam. M. Timbuş, măcelariu, 4 cor., Dr. Tib. Tisu, medic, 4 cor., Woblich, oficer, 2 cor., Lazar Vraciu, contabil, Dobra, 3 cor., Zádori Ferencz, măcelariu, 2 cor., cu totul 222 cor.

II. Oferte de la domni, cari n'au participat la petrecere: I. Anghel, inv. pens., 2 cor., Dr. T. Bogdan, medic, Ybbs a/D, 3 cor., Dr. Zosim Chirtop, adv., Câmpeni, 20 cor., Romul Coţoiu, comerc., Baia-de-Criş, 10 cor., Ar. Feier, ciobotariu, 2 cor., Elena Florea, econ., 2 cor., Petru Ilieşiu, inginer, u. Constanţa, 4 cor. 76 fil., Dr. Alexandru Mocsonyi, mare proprietariu, Birchiş, 20 cor., Dem. Moldovan, not. cerc., Criscior, 3 cor., Dr. S. Moldovan, adv., Orăştie, 10 cor., Dr. N. Oncu, director, Arad, 10 cor., I. Perian, preot, Criscior, 3 cor., Dr. N. Robu, medic, Baia-de-Criş, 5 cor., Filip Tirica, măşariu, 4 cor., Emanuil Ungurean, adv., Timişoara, 10 cor., cu totul 108 cor. 76 fil.

B. Cheltueli:

300 invitări 12 cor., post-port 7 cor. 58 fil., musică 36 cor., concediu 60 fil., curăţit, luminat, garderobă etc. 14 cor. 90 fil., cu totul 79 cor. 08 fil. Intrate 222+108+76=330 cor. 76 fil., cheltueli 71 cor. 08 fil., rezultă vonit curat 259 cor. 68 fil., cari s'au transpus fondului morboşilor.

Stimaţilor participanţi şi binefăcători contribuenţi la această petrecere umanitară, cari şi de astă-dată au dovedit interes faţă de gimnasiul public român gr.-or. din Brad, li-se exprimă mulţămirea publică.

Dzeu le dăruiească sănătate şi fericite şi le sporască venitele!

Brad, 15/28 Februarie 1904.

Corpul profesoral.

Posta redacţiei.

"Anunţ funebru". Dto 5 Martie a. c. ne trimiţi spre publicare anunţ despre un cas de moşte înţemplat în familia d-tale în 2 Octobri anul trecut! Te am face de ris, dacă ţi-l'am publica — acum, după timp de cinci luni.

Părintelui P. P. în T. Afacerea cu "libelul de plată" pentru "darea de cult" nu cade în competenţa noastră. Serisorea Sfinţiei tale, împreună cu "formularul" de libel, am transpus-o Preaveneratului Consistoriu, "Mulţăminta publică" se va publica la rând.

Teatrul orăşenesc.

Luni (7 Martie): "Frühlingsluft", operetă în 3 acte, de Karl Lindau.

Inceputul la 7 ore seara.

Fabrică: Nyerges-Ujfaln (cott. Esztergom)

Telegrame: Eternit Budapest.

Telefon: 12-92.

Fabrică: Vöcklabruck (Austria-sup.)

ARDESIE ETERNIT ARDESIE DE CIMENT-ASBEST PATENT LUDWIG HATSCHKEK

Material de copertit indestructibil, uşor, ales şi eftin.

[29] 5-12

ETERNIT-WERKE LUDWIG HATSCHKEK BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 33.

Referinţe de prima clasă!

Garanţie!

Producţie anuală 1500 vagoni!

Cereţi prospect

Nr. 173/1904.

[56] 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de clasa a treia, Colun, protopresbiteratul gr. or. Avrig, pe baza soluţiunii preavenerabilului consistoriu arhiepiscopesc din 13 Ianuarie a. c. nr. 331 Bis. prin această se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea venetilor preoţeşti de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post se şi subţernă cererile concursuale instruite conform legilor în vigore la subscrisul oficiu protopresbiteral greco-oriental al tractului Avrig (posta Avrig, Felek, Szebenvármegye) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserica, pentru a cânta, eventual a celebra şi cuvânta.

Avrig, 20 Februarie 1904.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Avrig în conţelegere cu comitetul parohial.

Ioan Cădea
protopresbiter.

Nr. 192 1904.

[57] 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan în comuna Bucium Isbita, tractul Abrud, pe baza soluţiunii ven. consistoriu din 27 Ianuarie 1904 nr. 767 Bis., se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele fasonate în cota B. pentru întregirea venetilor preoţeşti de la stat.

Cei ce doresc a ocupa acest post şi vor înainta suplichele, instruite conform legilor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiteral şi se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserica spre a cânta respective a celebra şi cuvânta.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Abrud.

Abrud, 19 Februarie 1904.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

171-1904 prim. com.

[50] 2-2

Publicaţiune.

Comuna Talmăcel (Kistalmács) dă pe calea licitaţiunei publice în 16 Martie a. c. la 3 ore p. m. în arândă morile sale pe timpul din 1 April 1904 până în 30 Iunie 1906.

Oferte în scris provădute conform normelor se admit. Preţul strigării este 1618 cor. anual; vadiu 10%.

Condiţiunile de esarëndare se pot vedea în cancelaria comunală zilnic.

Talmăcel, la 27 Februarie 1904.

Primăria comunală:

Toma Nedelcu
primariu.

Ioan Fanea
not. com.

Candidat de avocat

cunoscător perfect al limbei magiare şi române, află aplicare în cancelaria advocaţională a lui Dr. Mátyás Lázár, Sibiu, str. urezului 11.

(81) 3-10

Spriginiţi industria română!

Spriginiţi industria română!

Zilnic

Unt prospăt

de Poiana, prima calitate.

Industrie românească!

Se află de vânzare la

[23] 5-6

"Concordia"

societate comercială pe acţii în Sibiu.

Spriginiţi industria română!

Spriginiţi industria română!

Pentru pacienţii de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărării a stomacului sau prin cumsumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un trai neregulat şi-au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârçiri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulţi ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite şi recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întăreşte şi înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delată conturbaţiile de mistuire şi influenţază puternic asupra noii formări de sânge sănătos.

Prin întrebuintarea regulată a vinului de burueni bôlele de stomach vor fi curate înca în formare. Se nu întârzie nime dar a-l folosi înca de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamaţii, ameţeli, cari la pacienţi cu suferinţe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum şi conglomerarea sângelui în ficat,

Constipaţiile însumă, precum şi conglomerarea sângelui în ficat, splină şi suferinţele hemoroidice de multe-ori se delată lute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delată mistuirea grea şi depărtază prin un scaun uşor materii stricate din stomach şi intestine.

Faţa palidă şi slabă, anemia şi slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuficiente de sânge şi a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de apetit şi reaua dispoziţie, precum şi durerile de cap şi nopţile perdue (insomnie) consumă adeseori incetul cu incetul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbetei puteri de traiu un nou şi prospăt impuls. Vinul de burueni măreşte apetitul, ajută mistuirea şi nutrearea, uşurează formarea şi schimbarea materiei, înlesneşte formarea sângelui, calmază nervi escitaţi şi crează nouă voe de viaţă. Nenumerate scrisori de recunoştinţă şi mulţăminta dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 şi fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Turnişor, Săiştie, Oena, Stimmic, Şeica-mare, Noerich, Avrig, Talmăciu, Boiţa, Cismădie, Poplaca, Gurariului, Jena, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrifalau, Sebeşul-săseş, Vinul-de-şos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beşineu, Mihalţ, Teiuş, Blaj, Pânade, Ţapu, Mediaş, Blăjeş, Sân-Mărtin, Ibaşfalau, Basna, Agnita, Cincu-mare, Boholţ, Făgăraş, Beclean, Câmpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăştie, Deva, Hunedoara, Haşeg, Lunca, Puş, Ohaba, Ponor, Albalia etc. — precum şi în toate celelalte localităţi mai mari şi mai mici din Ardel, Ungaria şi Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 şi mai multe sticle de vin cu preţurile originale în toate localităţile din Austro-Ungaria.

Păziţi-vă de falsificări!

Se se cêră anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părţile lui constitutive sânt: Vin de Malaga 450,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roşu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireşe 320,0, Coacăză, Aniş, Rădăcină „Helen“, iarba ferului americană, Rădăcina „Entianus“, „Kalmus“ à 10,0. Tôte aceste se amestecă. un. dcm. [5] 5-12

REWERENZ

se confecţionează
prompt şi eftin

în eroitoria

Petraşcu & Părău

Sibiu

strada poplăcii nr. 21.